

GAZİANTEP MİLLET BAHÇESİ

Şehirlere nitelikli sosyal alanlar ve daha çok yeşil çevre kazandırmak amacıyla Türkiye'nin dört bir yanında yürütülen millet bahçesi projeleri arasında yer alan Gaziantep Millet Bahçesi, bölge coğrafyası ve yerel özelliklerle uyumlu tasarımıyla dikkat çekiyor.

Gaziantep Millet Bahçesi'ni tasarlarken kullanıcının nefes alıp yeşille buluştuğu bir mekân yaratmayı hedeflediklerini söyleyen Mimar Hilmi Güner, projeyi çarşısı, ara sokağı, dua kubbesi ve vitrin bahçesiyle "Türk Bahçesi" anlayışından ilham alarak projelendirdiklerini söylüyor. Güner, Gaziantep Millet Bahçesi'nin tasarım sürecini şöyle anlatıyor:

"1800'lü yıllardan sonra tekrar gündeme gelen 'Millet Bahçesi' kavramı için uzun bir literatür araştırması ve beyin fırtınası yaptık. Tasarımda Batı'dan esinlenilerek yapılmış park anlayışının yerine doğaya ve doğala yakın, seyirlik değil yaşanabilir olan 'Türk Bahçesi' kavramı üzerinde durduk. Millet bahçesi, yeşili insanla birleştirirken aynı zamanda insanı insanıyla o bölgenin yeşil dokusunda birleştirmeliydi.

Proje alanı, kuzeyinde tren garı, batısında yeni yapılaşmanın olduğu ticari yapı ve konutlar, doğusunda geleneksel yapılaşma ve Gaziantep Kalesi, güneybatısında Kavaklık ve 100. Yıl Parkı yeşil aksı, güneyinde ise Allaben Deresi'yle Gaziantep için birleştiren, ayıran, kapı açan bir konumdaydı. Hedefimiz, 'Türk Bahçesi' anlayışından

uzaklaşmadan, doğru yerlerde kapı açan ya da sınır çizen, kullanıcının nefes alıp yeşille buluştuğu bir tasarımı olmasaydı.

ÇARŞI-ARASTA

Millet bahçesini sınırları ve kapısı olan yeşil bir alan olarak yorumlayabiliriz. Projemizde bu sınırları ele alırken, Gaziantep Millet Bahçesi'nin şehir merkezindeki konumu ve iklim sebebiyle gölgeleme elemanlarına duyulan ihtiyacı göz önünde bulundurduk. Arkadlar bu bağlamda bahçe için kapı ve görsel sınır olduğu gibi aynı zamanda kullanıcının dolaşımı için gölgeleme elemanı oldu.

Tren garının konumunu göz önünde tutarak, karşılama mekânı olarak çarşı-arastayı arazinin kuzeyinde konumlandırdık. Çarşı-arasta hem bahçe sınırları dışında düşünülen ticari fonksiyonları hem de derslik ve mutfak sanatları merkezi gibi kamusal alanları içinde barındıran bir alan olarak tasarlandı.

ARA SOKAĞA DUA KUBBESİNDEN GİRİLİYOR

Gaziantep denildiğinde akla gelen gastronomi ve el işçilikleri için gastronomi ve küçük esnafın sıralandığı bir ara

sokak tasarladık. Bu sokağa kültürümüzde yer alan esnafın selamlaşma altında dua ettikten sonra dükkânını açtığı 'Dua Kubbesi' ile giriş sağladık. Kullanıcı dilerse bu kubbeden giriş yapıp sağ ve soldaki ticari birimlerde zaman geçirebilecek ya da 'Cennet Bahçesi'ni yorumladığımız koku ve görsel estetiğin ön plana çıktığı 'Vitrin Bahçeleri'nin yanından geçerek Millet Bahçesi'ne ulaşabilecek. Burada kendi toprağı, insanı ve toprağında yetişeniy-le buluşabilecek.

Gaziantep'e özgü mimari su ögesi olan kasteli bahçenin ortasında konumlandırdık. Kastel, hayat çeşmesiyle zenginleştirdiğimiz avlusu ve geçici sergi alanı olarak düşündüğümüz yer altı mekânlarıyla şehrin kültüründeki su ögesi referans vermektedir. Burayı aynı zamanda bahçe sulaması için yağmur suyunun toplandığı bir alan olarak da değerlendirdik.

TÜRK BAHÇESİ ANLAYIŞINA UYGUN DETAYLAR

Projenin her bir detayı Gaziantep'i ve insanı düşünen, bölge kültüründen öğelerle beslenen bir tasarıma sahip. İklimi göz önünde tutarak tasarlanan arkad, kullanıcı odaklı yapılar, Gazian-

tep geleneksel çarşılarının cephe düzeninin yorumlandığı ve yöreye özgü taşların kullanıldığı cepheler, cennet bahçesi yorumu olan vitrin bahçeleri, Gaziantep'e özgü su ögesi kastel, meyvesi yenen, iklimi ve mevsimi hissettiren bitki seçimi, Türk Bahçesi anlayışına uygun peyzaj anlayışı ve Batılı park anlayışındaki sıra sıra dizilen, sohbetten uzak bankların yerine karşılıklı bankların kullanılarak sohbetin önemsendiği oturma anlayışı projenin önemli detayları arasındadır.

MİLLET BAHÇELERİ İNSAN-DOĞA İLİŞKİSİNİ İYİLEŞTİRİYOR

Günümüzde artan nüfus yoğunluğu ve yapılaşma sebebiyle 'aktif yeşil alanlar, yani orman dışındaki kullanılabilir yeşil alan oranlarının düştüğü gözlemlenmiştir. Bu gerçekten hareketle son dönemde ön plana çıkan millet bahçesi projeleriyle, millet bahçesi kavramı bu duruma çözüm getirme düşüncesiyle ele alınıyor. Projelerle şehirlerdeki insan-doğa ilişkisi iyileştirilerek yaşam kalitesinin artırılması hedefleniyor. Kent bilincini, kültürü yansıttığı ve kullanıcının günlük yaşantısına uyum sağladığı sürece bu mekânlar, Türkiye ve dünya için önemli nirengi noktaları olacaktır."

